

2. vaja: Gostota in vzgon

Naloga:

- Določite gostoto telesa na tri načine.

Pojasnilo:

- Gostota snovi je količnik mase in prostornine: $\rho = \frac{m}{V}$. Pri homogeni snovi je gostota snovi konstantna. Če se gostota snovi spreminja s krajem, je snov heterogena.
Vzgon je rezultanta sil, s katerimi tekočina z vseh smeri deluje na potopljeno telo. Velikost vzgona je enaka teži izpodrinjene tekočine: $F_v = \rho_0 \cdot V \cdot g$, kjer je ρ_0 gostota tekočine, V prostornina izpodrinjene tekočine (prostornina dela telesa, ki je potopljen v tekočino) in g težnostni pospešek. Vzgon je usmerjen navzgor, njegovo prijemališče je v težišču izpodrinjene tekočine.
Potopljeno telo lebdi v tekočini (je v ravnovesju), če je njegova povprečna gostota enaka gostoti tekočine. Če je povprečna gostota telesa večja od gostote tekočine, telo v tekočini pada, če je manjša, se dviguje.

Pripomočki:

• merjenec	• čaša	• tehtnica
• silomer	• merilni valj	• kljunasto merilo

V razmislek:

- Kako pretvoriti ml in cm^3 v m^3 ? Katera merska enota je večja, ml ali cm^3 ?
- Kako pretvoriti g/cm^3 v kg/m^3 ?
- Kolikšna je približno gostota trdnin? Kolikšna je približno gostota plastike, kovine in kamna?
- Kako izračunamo prostornino krogle, valja, kvadra in kocke?